Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102222

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Повидало Марія Василівна

2. Povydalo Mariia Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-05-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут землеробства"

Код за ЄДРПОУ: 00496334

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, 2Б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08163, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 27.380.01

Повне найменування юридичної особи: Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: вул. Центральна, буд. 68, с. Центральне, Миронівський р-н., Київська обл., 08853, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут землеробства"

Код за ЄДРПОУ: 00496334

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, 2Б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08163, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Створення вихідного матеріалу люцерни мінливої з підвищеною насіннєвою продуктивністю за віддаленої гібридизації

2. Creation of source material of hybrid lucerne with increased seed productivity by means of wide-crossing

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та практичне вирішення проблеми зі створення міжвидових генотипів люцерни з підвищеною насіннєвою продуктивністю та високою адаптивністю до несприятливих екологічних факторів довкілля. Оцінено здатність жовтоквіткових форм, як материнського компоненту схрещування, формувати міжвидові гібриди Medicago falcata L. / Medicago sativa L. із комплексом цінних господарських ознак. Встановлено особливості успадкування міжвидовими гібридами автогамії, основних структурних показників насіннєвої продуктивності (2,2–2,8 насінини на біб; збором 3,7–5,0 г маси насіння з рослини та максимальною кількістю обертів спіралі бобу до шести обертів), а також подовженого періоду довголіття (6–8 років). Створено міжвидові гібридні популяції і сорти за їх участю, з

підвищеним адаптивним потенціалом до умов вирощування за рахунок генетичної плазми люцерни серповидної, на основі якого до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні внесено сорт люцерни мінливої Анатоліївна. Нові сорти люцерни мінливої Київська жовтогібридна та Київська синьогібридна передано на кваліфікаційну експертизу в Український інститут експертизи сортів рослин. У результаті досліджень удосконалено методологію добору перспективного вихідного матеріалу для створення сортів з підвищеною насіннєвою продуктивністю, яка базується на попередній оцінці та доборі вихідного матеріалу за підвищеним рівнем автогамії та високими значеннями максимальної кількості обертів спіралі бобу й кількості кондиційного насіння на біб. Для прискорення селекційного процесу при підборі компонентів схрещування рекомендовано оцінювати вихідний матеріал за рівнем прояву автогамії та елементами насіннєвої продуктивності.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and practical solution to the problems of creating interspecific genotypes of alfalfa with increased seed productivity and high adaptability to adverse environmental factors. The ability of yellow-flowering forms as the maternal crossing component is estimated to form interspecific hybrids Medicago falcata L. / Medicago sativa L. with a complex of valuable economic traits has been evaluated. There have been established the features of inheritance in the interspecific hybrids of autogamy, the main components of seed productivity (2.2–2.8 seeds per pod; 3.7–5.0 g of seeds per plant and the maximum number of spiral revolutions per pod up to six), as well as an extended longevity period (6–8 years). There have been created interspecific hybrid populations and varieties with their participation with increased adaptive potential to growing conditions due to germplasm of sickle lucerne on the basis of which the variety of hybrid lucerne Anatoliivna had been included into the State Register of Plant Varieties Suitable for Dissemination in Ukraine. New varieties of hybrid lucerne Kyivska zhovtohibrydna and Kyivska synohibrydna were submitted to the State Qualification Examination at the Ukrainian Institute for Plant Variety Examination. As a result of the research, the methodology for selection of promising source material has been improved to create varieties with increased seed productivity, which is based on the preliminary assessment and selection of the source material for increased level of autogamy and high values of the maximum speed of the spiral in pod and the number of conditioned seeds per pod. To accelerate breeding process, when selecting crossing components, it is recommended to estimate the source material in terms of expression of autogamy and elements of seed productivity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобер Анатолій Федорович

2. Bober Anatolii Fedorovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Байструк-Глодан Леся Зіновіївна

2. Baystruk-Glodan Lesya Zinoviivna

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалець Валентин Віталійович

2. Moskalets Valentyn Vitaliiovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Демидов Олександр Анатолійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Демидов Олександр Анатолійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.